Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2010

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD | **PESEL**

Miejsce na naklejkę z kodem

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII

POZIOM ROZSZERZONY

CZERWIEC 2011

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 22 strony (zadania 1 – 22). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza arkusza to test, część druga wymaga analizy materiałów źródłowych, a część trzecia napisania krótkiego wypracowania na jeden z podanych tematów.
3. Czynności zaplanuj tak, aby możliwe było rozwiązanie zadań z trzech części arkusza w ciągu 180 minut.
4. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

Czas pracy: 180 minut

Liczba punktów do uzyskania: 50

MHI-R1_1P-113

CZĘŚĆ I *(20 punktów)*

Zadanie 1. *(1 pkt)*

Na podstawie fragmentu elegii, której autorem jest jeden z reformatorów ustroju polis ateńskiej, wykonaj polecenie.

Ta ziemia czarna, z której jam to pierwszy zdjął
Zastawne słupy* owe, w wiele wbite pól,
Wpierw niewolnica nędzna, wyzwolona dziś.
Do Aten, co przez bogów utwierdzone są,
Jam wiele ludu wrócił sprzedanego precz
I prawnie, i bezprawnie, wielu tych, co kraj
Rzucili, chcąc przed długów ciężarami zbiec,
Tułaczy, co swą mową nie władali już.
A tym, co straszne jarzmo nieść musieli tu
Niewoli, przed swych władców kaprysami drżąc,
Jam wrócił też swobodę. Tegom władzą mą
Dokonał, tom wypełnił, jak przyrzekłem wpierw.

Źródło: *Źródła i materiały do nauczania historii,* red. S. Sierpowski, Warszawa 1998, s. 28.

zastawne słupy* – słupy kamienne, które ustawiano na gruntach obciążonych długami, dla oznaczenia wysokości zadłużenia ich właścicieli.

Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Autorem utworu jest
1. Drakon.
2. Solon.
3. Klejstenes.
4. Perykles.

Uzasadnij swój wybór.

.....

.....

.....

Zadanie 2. *(2 pkt)*

Na podstawie tekstów i własnej wiedzy odpowiedz na pytania.

Tekst 1. Fragment *Autobiografii* Oktawiana Augusta

6. Chociaż senat i lud rzymski zgodnie domagał się, aby mnie jednemu dać nadzór nad prawami i obyczajami z władzą niczym nieograniczoną, nie przyjąłem żadnego urzędu ofiarowanego mi wbrew tradycjom ojczystym; to zaś, czego załatwienia domagał się wówczas ode mnie senat, spełniłem na podstawie władzy trybuńskiej [...]. Pierwszym w senacie byłem aż do tego dnia, kiedy to pisałem, przez lat czterdzieści [...].

34. Za szóstego i siódmego konsulatu, kiedy ukończyłem wojny domowe, oddałem rzeczpospolitą w ręce senatu i ludu rzymskiego. [...] górowałem nad wszystkimi dostojeństwami, ale władzy nie miałem wcale więcej, aniżeli ci, którzy byli moimi kolegami w urzędzie.

Tekst 2. Fragment *Historii rzymskiej* Kasjusza Diona

Cała władza i ludu i senatu przeszła na Augusta, od niego też poczyna się zupełna monarchia. [...] Rzymianie jednak tak dalece nienawidzili samego tytułu monarchy, że władców swych nie nazwali dyktatorami, ani królami [...] mimo to wszystkim kieruje i zarządza każdorazowy władca według swej woli. Aby zaś się zdawało, że posiadają tę pełnię władzy nie skutkiem przemocy, ale na podstawie praw, przejęli na siebie wraz z tytułami wszystkie urzędy.

Źródło: L.T. Błaszczyk, *Rzym starożytny, Teksty źródłowe do nauki historii w szkole*, nr 3, Warszawa 1964, s. 31, 33.

A. Na czym polega różnica w opisie zakresu władzy Oktawiana Augusta w obu tekstach?

.....

.....

.....

.....

B. Jak określa się w historiografii formę władzy opisaną w tekstach?

.....

Zadanie 3. *(1 pkt)*

Do podanych w tabeli bitew dopisz odpowiednich dowódców. Wybierz spośród podanych.

Aleksander Macedoński, Hannibal, Juliusz Cezar, Leonidas

Bitwa	**pod Termopilami**	**pod Kannami**	**pod Issos**
Wódz	1.	2.	3.

Zadanie 4. *(1 pkt)*

Uzupełnij tabelę z wybranymi średniowiecznymi bitwami. Dopisz przeciwników.

Bitwa	**Strony walczące**	
Bitwa na Lechowym Polu, 955 rok	Niemcy	1.
Bitwa na Psim Polu, 1109 rok	Niemcy	2.
Bitwa na Kulikowym Polu, 1380 rok	3.	Mongołowie

Zadanie 5. *(1 pkt)*

Na podstawie fragmentu tekstu i własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Tekst 2.

My Jan, z Bożej łaski król Czech i Polski i hrabia luksemburski stwierdzamy i przez niniejsze pismo wszem wobec do wiadomości podajemy, iż ponieważ Kazimierz oświecony książę cieszyński z powodu gorącej miłości, jaką do nas żywi, postanowił stać się naszym lennikiem i podwładnym i ziemię swoją cieszyńską wraz z miastami i grodami [...] przyjął od nas [...] na wieczne posiadanie, złożywszy hołd należnej wierności nam i naszym dziedzicom i następcom, królom czeskim, jako lennik nasz i naszego królestwa, [...] my przyjmujemy go pod opiekę naszą i naszych dziedziców i spadkobierców, królów czeskich [...].

Źródło: *Utwierdzenie państwa polskiego (1321–1384).* W świetle źródeł przedstawił J. Dąbrowski, Kraków 1923, s. 3.

Tekst dotyczy charakterystycznej dla stosunków feudalnych ceremonii. Podaj jej nazwę oraz określ, w jakiej roli występuje Kazimierz – książę cieszyński.

Nazwa ceremonii .....

Kazimierz, książę cieszyński występuje jako .....

Zadanie 6. *(2 pkt)*

Na podstawie źródeł wykonaj polecenia.

Źródło 1.

Nie darmo bowiem [...] teoretycy myśli politycznej głosili, że podstawą potęgi państwa jest [...] liczba poddanych (mieszkańców), bo oni tylko, a nie puste, niezagospodarowane tereny, płacą podatki, produkują potrzebne towary i dostarczają żołnierzy armii.

[...] trzeba się zastrzec, że o poziomie gospodarki danego kraju więcej nam może powiedzieć jego gęstość zaludnienia, niż bezwzględna liczba ludności. Przy ówczesnej bowiem technice produkcji gęstość zaludnienia była limitowana poziomem gospodarki i tylko na terenach, gdzie dużo produkowało rolnictwo lub gdy produkcja rzemieślnicza i handel pozwalały na przywóz brakującej żywności, gęstsze zaludnienie mogło dłużej się utrzymać.

Źródło: A. Wyczański, *Polska w Europie XVI stulecia*, Poznań 1999, s. 16–18.

Źródło 2. Powierzchnia, zaludnienie i gęstość zaludnienia niektórych (wybranych) państw/regionów europejskich w drugiej połowie XVI w.

Państwo/Region	Powierzchnia (w tys. km^2)	Liczba mieszkańców (w mln)	Liczba mieszkańców na km^2
Anglia (z Irlandią)	310	4	12,9
Hiszpania (z Portugalią)	580	9	15,5
Francja	450	16	36
Niderlandy (płn. i płd.)	60	3	45
Włochy	290	11	38
Szwecja (z Finlandią)	800	1	1,3
Turcja (część europejska)	840	8	9,5
Polska (Korona i Wielkie Księstwo Litewskie)	815	7,5	9,2 (Korona w granicach przed 1569: 16,8)

Na podstawie: A. Wyczański, *Polska w Europie XVI stulecia*, Poznań 1999, s. 15, 17, 18.

A. Wskaż państwo, które zgodnie z argumentacją A. Wyczańskiego, charakteryzowało się najwyższym poziomem rozwoju gospodarczego w XVI wieku.

.....

B. W świetle wypowiedzi autora tekstu rozstrzygnij, czy dane w tabeli pozwalają uznać poziom rozwoju gospodarczego Anglii (z Irlandią) za przeciętny. Odpowiedź uzasadnij.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. *(1 pkt)*

Na podstawie fragmentu *Aktu konfederacji generalnej warszawskiej* i własnej wiedzy wykonaj polecenie.

A iż w Rzeczypospolitej naszej jest dissidum [różność] niemałe in causa religionis christianae [w sprawie religii chrześcijańskiej], zabiegając temu, aby się z tej przyczyny między ludźmi saeditio [bunt] jaka szkodliwa nie wszczęła, którą po inszych królestwach jaśnie widzimy, obiecujemy to sobie spólnie, pro nobis et successoribus nostris in perpetuum, sub vinculo iuramenti, fide, honore et conscientis nostris [za nas i potomków naszych na wieczne czasy pod obowiązkiem przysięgi, wiarą, uczciwością, honorem i sumieniem naszym], iż którzy jesteśmy dissidentes de religione [rozróżnieni w wierze], pokój między sobą zachować, a dla różnej wiary i odmiany w kościele krwie nie przelewać.

Źródło: *Wiek XVI–XVIII w źródłach […]*, red. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 146.

Podaj, w którym wieku oraz w jakim celu ustanowiono ten dokument.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. *(1 pkt)*

Wpisz we właściwe miejsca tabeli litery A, B, C, D, którymi oznaczono zabytki.

A. Pałac Łazienkowski w Warszawie

B. Kościół św. Piotra i Pawła w Krakowie

C. Ratusz w Poznaniu

D. Kościół św. Aleksandra w Warszawie

Źródło: *Historia Polski,* t.1, Warszawa 2007, s. 603; *Historia Polski,* t. 6, Warszawa 2007, s. 187, 469, 605.

Obiekt	Oznaczenie literowe
1. Budowla wzorowana na starożytnym rzymskim Panteonie	
2. Budowla wzorowana na rzymskim Kościele Il Gesù	
3. Budowla autorstwa Dominika Merliniego	

Zadanie 9. *(1 pkt)*

Na podstawie tekstów i własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Tekst 1.

Bezwzględną przewagę liczebną sił rosyjskich równoważyła konieczność okupacji i obsadzania garnizonów na wszystkich zajmowanych terenach, długie trasy przemarszów oraz sytuacja wymagająca nieprzerwanej ofensywy. Polacy natomiast walczyli na własnych ziemiach, wśród przyjaźnie nastawionej ludności, w oparciu o centralną, ściśle określoną bazę w Warszawie. Trzon wojska polskiego stanowiła zawodowa kadra, której wyposażenie i wyszkolenie przewyższało poziom armii rosyjskiej we wszystkich rodzajach broni z wyjątkiem artylerii. W ciągu pierwszych trzech miesięcy Polacy kilkakrotnie zadali Rosjanom dotkliwe straty, raz po raz uniemożliwiając im próby posuwania się naprzód. Słabą stroną polskiego wojska było głównie najwyższe dowództwo.

Tekst 2.

Z natury rzeczy działania wojenne były rozczłonkowane. Z szacunkowej liczby 200 000 Polaków, którzy stanęli do broni w czasie powstania, jednocześnie na polu walki nigdy nie znalazło się więcej niż 30 000. Większość z nich była rozproszona wśród setek grup [...] działających we wszystkich lasach i puszczach kraju. Podczas szesnastu miesięcy trwania powstania miało miejsce 1229 zbrojnych starć [...]. Przybierały one na ogół formę zaczepnych wypadów na izolowane garnizony rosyjskie lub krótkotrwałych potyczek.

Źródło: N. Davies*, Boże igrzysko,* t. II, Kraków 1991, s. 405, 448.

Podaj nazwy opisanych powstań oraz najważniejszą różnicę w charakterze prowadzonych działań zbrojnych, na którą zwraca uwagę autor tekstów.

Tekst 1. nazwa powstania: .....

Tekst 2. nazwa powstania: .....

Różnica: .....

.....

.....

.....

Zadanie 10. *(1 pkt)*

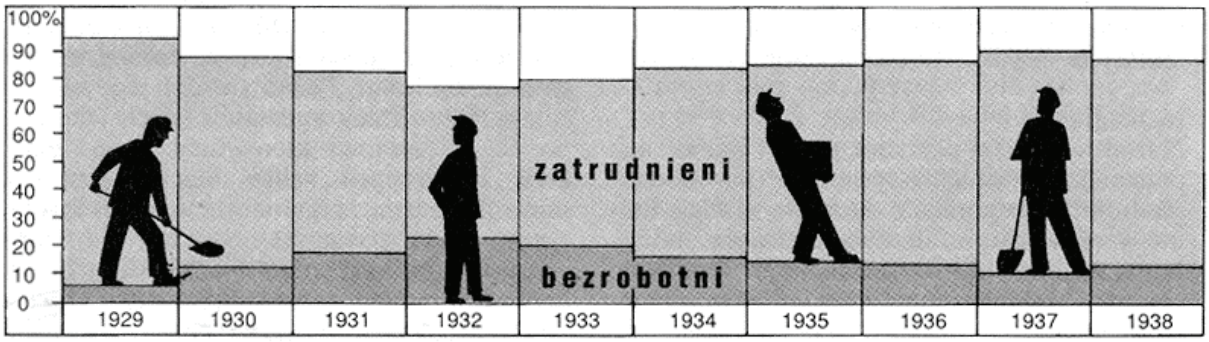
Uzupełnij tabelę. Wpisz brakujące informacje dotyczące kształtowania ośrodków władzy na ziemiach polskich w 1918 roku.

Nazwa ośrodka władzy	Miejsce powstania	Przywódca (imię i nazwisko)
1.	Kraków	Wincenty Witos
Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej	Lublin	2.
Komisariat Naczelnej Rady Ludowej	3.	Wojciech Korfanty

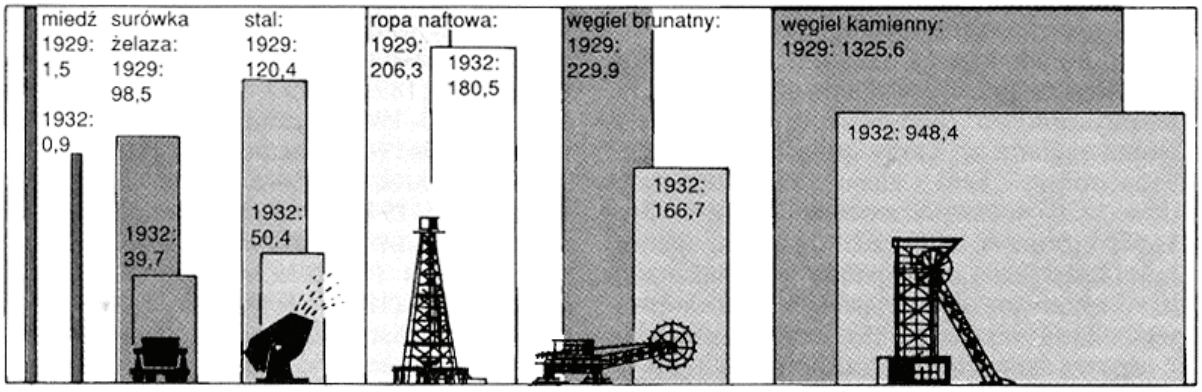
Zadanie 11. *(2 pkt)*

Na podstawie źródeł wykonaj polecenia.

Źródło 1. Bezrobocie na świecie

Źródło 2. Spadek produkcji w gospodarce światowej (w mln ton)

Źródło: H. Kinder, W. Hilgemann, *Atlas historii świata*, t. II, Prószyński i S-ka, brak daty wydania, s. 186.

A. Podaj nazwę zjawiska, na które złożyły się przedstawione w źródłach procesy.

.....

B. Podaj nazwę surowca, którego wydobycie w latach 1929–1932 spadło najmniej.

.....

Zadanie 12. *(1 pkt)*

Do podanych w tabeli bitew II wojny światowej dopisz odpowiednich dowódców. Odpowiedzi wybierz spośród podanych.

Władysław Anders, Zygmunt Berling, Tadeusz Kutrzeba, Stanisław Maczek

1. Bitwa nad Bzurą	
2. Bitwa pod Lenino	
3. Bitwa pod Monte Cassino	

Zadanie 13. *(2 pkt)*

Na podstawie ilustracji oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Źródło: J. Kochanowski, *Dzieje najnowsze po 1939 roku, Ćwiczenia źródłowe z historii dla szkół średnich*, t. 5, Warszawa 1999, s. 56.

A. Podaj nazwę oraz rok wydarzenia, którego dotyczy plakat.

nazwa: ..... rok: .....

B. Wyjaśnij cel propagandowy plakatu.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 14. *(1 pkt)*

Uporządkuj chronologicznie wydarzenia z historii najnowszej Polski, zaczynając od najwcześniejszego. Najwcześniejsze wydarzenie oznacz numerem 1, kolejne: 2, 3, 4, 5.

Wprowadzenie stanu wojennego w Polsce	
Początek pontyfikatu Jana Pawła II	
Wydarzenia czerwcowe w Poznaniu	
Powstanie PZPR	
Obrady Okrągłego Stołu	

Zadanie 15. *(2 pkt)*

Na podstawie fragmentów wiersza *Marsz Sybiraków* i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

[...]
Wydłużyli drogę carscy kaci,
Przez Syberię wiódł najkrótszy szlak
I w kajdanach szli Konfederaci
Mogiłami znacząc polski trakt...

Z Insurekcji Kościuszkowskiej, z powstań dwóch,
Szkół, barykad Warszawy i Łodzi;
Konradowski unosił się duch
I nam w marszu do Polski przewodził.

A myśmy szli i szli – dziesiątkowani!
Przez tajgę, stepy – plątaniną dróg!
A myśmy szli i szli – niepokonani!
Aż „Cud nad Wisłą" darował nam Bóg!
[...]
Bo od września, od siedemnastego
Dłuższą drogą znów szedł każdy z nas,
Przez lód spod bieguna północnego,
Przez Łubiankę, przez Katyński Las!
[...]

Źródło: M. Jonkajtys, *Marsz Sybiraków* [w]: *Analiza tekstów źródłowych z historii*, Kraków 2001, s. 117.

A. Podaj dwa wydarzenia z XVIII wieku, o których mowa w wierszu.

- .....
- .....

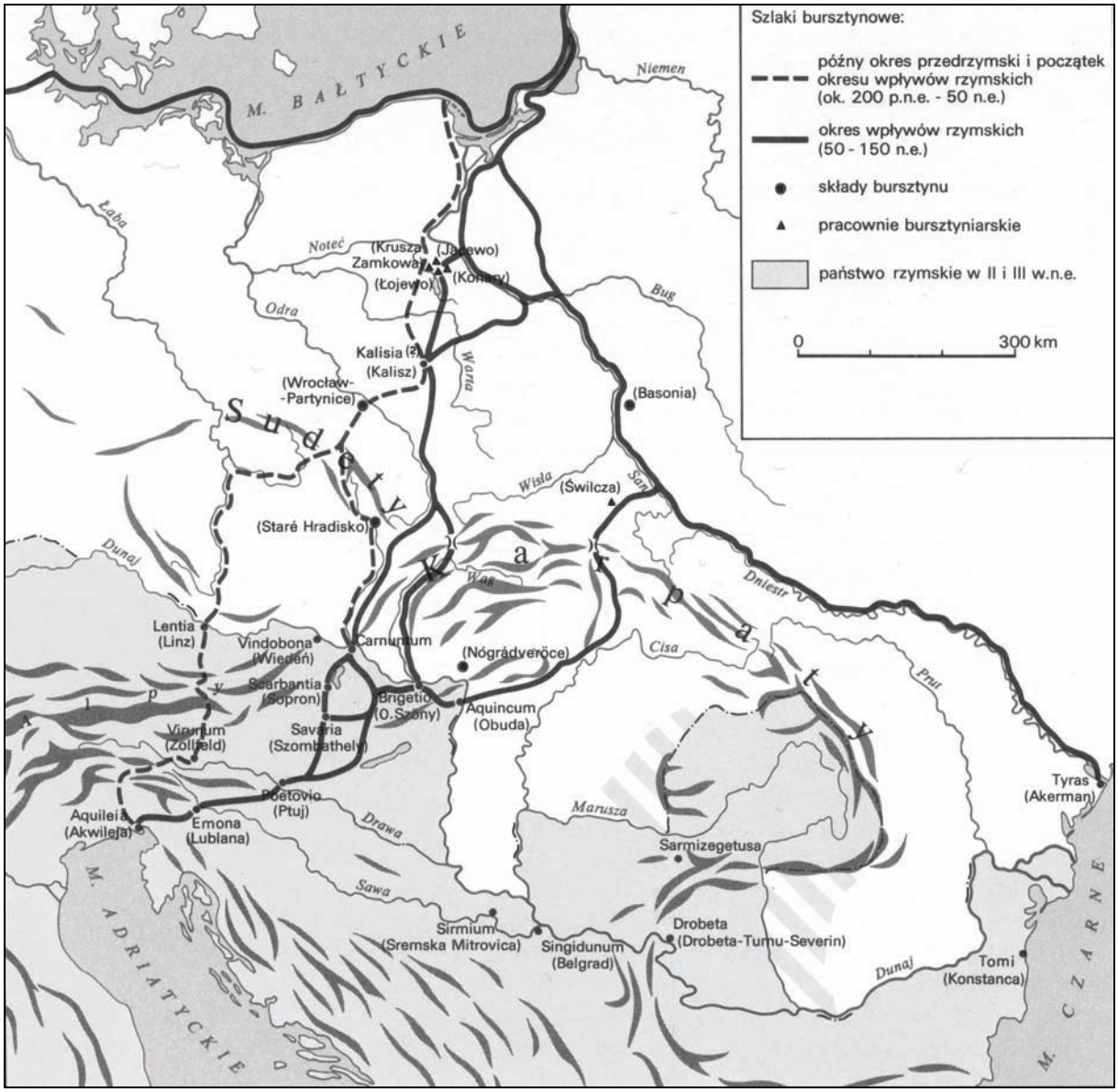
B. Podaj dwa wydarzenia z XX wieku, o których mowa w wierszu.

- .....
- .....

Temat: Wybrzeże Morza Bałtyckiego od starożytności do XX w.

CZĘŚĆ II – Analiza źródeł wiedzy historycznej *(10 punktów)*

Źródło A
Szlaki handlowe w starożytności

Źródło: *Historia. Encyklopedia szkolna*, Warszawa 1993, s. 159.

Na podstawie źródła A oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 16. *(1 pkt)*
Wymień trzy miejscowości leżące na terytorium współczesnej Polski, przez które wędrowali kupcy rzymscy w okresie od ok. 200 r. p.n.e. do 50 r.

.....

Źródło B

Mapa. Fragment wybrzeża Morza Bałtyckiego w XIX wieku

Na podstawie: *Atlas historyczny. Od starożytności do współczesności*, Warszawa 2008, s. 81.

Na podstawie źródła B oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 17. *(1 pkt)*

Podaj nazwę oraz rok podpisania traktatu, w którym zawarto decyzję o utworzeniu autonomicznego terytorium przedstawionego na mapie.

.....

Źródło C

Mapa. Fragment wybrzeża Morza Bałtyckiego w XX wieku

Na podstawie: *Atlas historyczny. Od starożytności do współczesności*, Warszawa 2008, s. 106.

Na podstawie źródła C oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 18. *(1 pkt)*

Podaj nazwę oraz rok podpisania traktatu, w którym zawarto decyzję o utworzeniu autonomicznego terytorium przedstawionego na mapie.

.....

Źródło D

Przemówienie Adolfa Hitlera w Reichstagu, Berlin, 28 IV 1939 r.

Utworzenie w Polsce jedynego w swoim rodzaju korytarza do morza miało jednak przede wszystkim, po wsze czasy, przeszkodzić porozumieniu między Polską a Niemcami [...]. Jedno zagadnienie pozostawało jednak stale otwarte między Niemcami a Polską i wcześniej czy później musiało ono być ze zrozumiałych względów rozwiązane: sprawa niemieckiego miasta Gdańska. Gdańsk jest niemieckim miastem i chce się połączyć z Niemcami [...]. Po kilkakrotnym omówieniu sprawy Gdańska już przed wieloma miesiącami przedstawiłem Rządowi Polskiemu konkretną propozycję. Propozycję tę podaję Wam obecnie do wiadomości, Panowie Deputowani, i będziecie mogli sami orzec, czy nie jest ona w służbie pokoju europejskiego największym ustępstwem, jakie tylko było możliwe. Jak już podkreśliłem, rozumiałem zawsze konieczność posiadania przez to państwo [tj. Polskę] dostępu do morza i zawsze brałem to po uwagę [...]. Uważałem więc również za konieczne wyjaśnić Rządowi Warszawskiemu, że tak jak on pragnie dostępu do morza, tak i Niemcy potrzebują dostępu do swej prowincji na Wschodzie. Są to jednak zagadnienia trudne. Odpowiedzialność za to nie spada na Niemcy, ale na owych kuglarzy z Wersalu [...].

Przedstawiłem więc Rządowi Polskiemu następującą propozycję:

1. Gdańsk powraca jako Wolne Miasto do Rzeszy Niemieckiej.
2. Niemcy uzyskują do własnej dyspozycji autostradę i linię kolejową przez korytarz o takim samym charakterze eksterytorialnym, jaki ma korytarz dla Polski.

W zamian za to Niemcy są gotowe:

1. Uznać w Gdańsku wszelkie prawa gospodarcze Polski.
2. Zagwarantować Polsce w Gdańsku wolny port o dowolnej wielkości, wraz z całkowicie wolnym dostępem do niego.
3. Uznać w ten sposób granice między Niemcami i Polską za ostateczne i zaakceptować je.
4. Zawrzeć z Polską 25-letni pakt o nieagresji [...].

Rząd Polski odrzucił tę propozycję i

1. Oświadczył jedynie gotowość pertraktowania nad sprawą zastąpienia instytucji Komisarza Ligi Narodów jakąś inną instytucją oraz
2. Rozważenia sprawy ułatwień dla ruchu tranzytowego przez korytarz.

Ubolewam szczerze z powodu tej niezrozumiałej dla mnie postawy Rządu Polskiego.

Źródło: B. Łyczko-Grodzicka, M. Pułaski, *Historia powszechna 1918–1945. Wybór tekstów źródłowych.* Kraków 1981, s. 185–187.

Na podstawie źródła D wykonaj polecenia.

Zadanie 19. *(3 pkt)*

A. Wymień nazwy państw, których przedstawicieli Hitler obarcza odpowiedzialnością za niemiecko-polski spór terytorialny w okresie międzywojennym.

.....

B. Podaj trzy argumenty, którymi Hitler uzasadnia swoje żądania.

- .....
  .....
- .....
  .....
- .....
  .....

C. Wyjaśnij, na czym polega manipulacja zastosowana przez Hitlera w przemówieniu.

.....

.....

.....

.....

Źródło E

Przemówienie Józefa Becka w Sejmie, Warszawa, 5 V 1939 r.

Wolne Miasto Gdańsk nie zostało wymyślone w traktacie wersalskim. (*Oklaski*) Jest zjawiskiem istniejącym od wielu wieków i jako wynik [...] pozytywnego skrzyżowania spraw polskich i niemieckich. Niemieccy kupcy w Gdańsku zapewnili rozwój i dobrobyt tego miasta dzięki handlowi zamorskiemu Polski. (*Głosy*: Słusznie) Nie tylko rozwój, ale racja bytu tego miasta wynikały z tego, że leży ono u ujścia jedynej wielkiej naszej rzeki, co w przeszłości decydowało, a na głównym szlaku wodnym i kolejowym łączącym nas dziś z Bałtykiem. [...] Ludność Gdańska jest obecnie w swej dominującej większości niemiecka, jej egzystencja i dobrobyt zależą natomiast od potencjału ekonomicznego Polski. [...] Staliśmy i stoimy zdecydowanie na platformie praw i interesów naszego morskiego handlu i naszej morskiej polityki w Gdańsku. Szukając rozwiązań rozsądnych i pojednawczych, świadomie nie usiłowaliśmy wywierać żadnego nacisku na swobodny rozwój narodowy, ideowy i kulturalny niemieckiej ludności w Wolnym Mieście. [...]

Ale z chwilą, kiedy po tylokrotnych wypowiedzeniach się niemieckich mężów stanu, którzy respektowali nasze stanowisko i wyrażali opinię, że „to prowincjonalne miasto nie będzie przedmiotem sporu między Polską a Niemcami" (*Głosy*: Słuchajcie), słyszę żądanie aneksji Gdańska do Rzeszy [...] muszę sobie postawić pytanie, o co właściwie chodzi? Czy o swobodę ludności niemieckiej Gdańska, która nie jest zagrożona, czy o sprawy

prestiżowe, czy też o odepchnięcie Polski od Bałtyku, od którego Polska odepchnąć się nie da. (*Huczne i długotrwale brawa i oklaski*)

Te same rozważania odnoszą się do komunikacji przez nasze województwo pomorskie. Nalegam na słowo „województwo pomorskie". Słowo „korytarz" jest sztucznym wymysłem (*Oklaski*), chodzi tu bowiem o odwieczną polską ziemię, mającą znikomy procent osadników niemieckich. (*Oklaski*)

Daliśmy Rzeszy Niemieckiej wszelkie ułatwienia w komunikacji kolejowej, pozwoliliśmy obywatelom tego państwa przejeżdżać bez trudności celnych czy paszportowych z Rzeszy do Prus Wschodnich. Zaproponowaliśmy rozważenie analogicznych ułatwień w komunikacji samochodowej. I tu znowu zjawia się pytanie, o co właściwie chodzi? Nie mamy żadnego interesu szkodzić obywatelom Rzeszy w komunikacji z ich wschodnią prowincją. Nie mamy natomiast żadnego powodu umniejszać naszej suwerenności na naszym własnym terytorium. (*Huczne oklaski*)

Źródło: D. Baliszewski, A.K. Kunert, *Prawdziwa historia Polaków. Ilustrowane wypisy źródłowe 1939–1945,* t. I, Warszawa 1999, s. 17–19.

Na podstawie źródła E wykonaj polecenia.

Zadanie 20. *(3 pkt)*

A. Podaj argumenty, którymi J. Beck uzasadnia odrzucenie żądań Hitlera.

.....

.....

.....

.....

B. Wymień ułatwienia, jakie zastosował rząd polski dla obywateli Rzeszy Niemieckiej w komunikacji z Prusami Wschodnimi.

.....

.....

.....

C. Podaj różnicę w sytuacji narodowościowej Pomorza Gdańskiego i Gdańska, którą podkreśla Beck w swoim przemówieniu.

.....

.....

.....

Na podstawie źródła D i E wykonaj polecenie.

Zadanie 21. *(1 pkt)*

Zacytuj słowa, których użyli mówcy do określenia Pomorza Gdańskiego.

Adolf Hitler: .....

Józef Beck: .....

CZĘŚĆ III – Wypracowanie *(20 punktów)*

Zadanie 22. *(20 pkt)*

Zadanie zawiera dwa tematy. Wybierz jeden z nich do opracowania.

Temat I

Przedstaw walkę Polski o odzyskanie Pomorza Gdańskiego w XIV i XV w.

Temat II

Omów problem polskiej obecności nad Bałtykiem w XVII i XVIII wieku, uwzględniając ekspansywną politykę Szwecji i Rosji.

Wybieram temat: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS

PESEL

MHI-R1_1P-113

Miejsce na naklejkę
z nr PESEL

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

WYPEŁNIA EGZAMINATOR

Suma punktów									
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
50									
☐									

KOD EGZAMINATORA

KOD ZDAJĄCEGO

Czytelny podpis egzaminatora